ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(*за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа*)

28.10.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Мовні питання
Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Корецький: Попри нічну балістичну атаку сотні тисяч українців разом сіли писати диктант рідною мовою. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Бережна про підготовку до радіодиктанту нац'єдності: Намагалася добре виспатися і дозволити собі помилятися. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Мовний омбудсмен: Там, де лунає мова, ворог втрачає будь-яку здатність нав'язувати окупаційні наративи. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

NV. – 2026. – 27 жовт. Після ночі обстрілів. Бережна, Грубич, Ажнов написали Радіодиктант національної єдності – фоторепортаж з Києва. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. Воїни ЗСУ долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. Українці за кордоном долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності. – Інф.

NV. – 2026. – 27 жовт. «Такі теплі і гарні слова». Рекордсменка з написання Радіодиктанту Гоянюк оцінила цьогорічний текст від Артура Дроня. – Інф.

Фестивалі
Віледж Україна. – 2026. – 27 жовт. У Києві відбудеться фестиваль про смерть та смертність «Життєсмерть». – Джанов Д.

Віледж Україна. – 2026. – 27 жовт. Більше 20 локацій та додаткові укриття. «Зимова країна» на ВДНГ розпочне роботу 27 листопада. – Гуржий В.

Музика
Україна молода. – 2026. – 28 жовт. Київський академічний ансамбль української музики «Дніпро» відзначив 30-річчя творчої діяльності. – Позняк-Хоменко Н.

Кіномистецтво. Кінопрокат
Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Голова Держкіно представив концепцію

спецінституції для популяризації кінематографа «Ukrainian Films». – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

NV. – 2026. – 27 жовт. Про злочини військових РФ проти українок. Фільм «Сліди» отримав нагороду на міжнародному кінофестивалі у Норвегії. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. На кінофестивалі в Берліні змагатимуться дві українські стрічки. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. На Житомирщині пройде міжнародний кінофестиваль Docudays UA. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. До дня народження Кіри Муратової відбудеться спецпоказ стрічки «Чутливий міліціонер». – Інф.

Література

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 27 жовт. У День української писемності: Росія атакувала склад видавництва «КСД». – Наріжна В.; Фокус. –2026. – 27 жовт. ЗС РФ атакували склад одного з головних видавництв України: чи вийдуть новинки для читачів. – Калінін А.; NV. – 2026. – 27 жовт. Внаслідок атаки РФ на Харків постраждав склад видавництва КСД. – Інф.

NV. – 2026. – 27 жовт. В Україні вийде нова книга письменника і ветерана Артура Дроня «Лікарня Святого Пантелеймона». – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 28 жовт. У Малині назвали лауреатів літературної премії імені Василя Скуратівського. – Інф.

Музейна справа

NV. – 2026. – 28 жовт. Німці, шведи, євреї та інші. Що відбувається із спадщиною етнічних громад України через російські удари – фото унікальних споруд. – Камеристий-Брайтенбюхер Р.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. База даних українських рукописів налічує 1,4 тисячі манускриптів. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Рівному створили серію анімованих історій про спадщину князів Любомирських. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 27 жовт. Розпочали роботи зі збереження костелу святого Миколая у Києві. – Голотюк І.

Туризм

Україна молода. – 2026. – 28 жовт. Поділля кличе у музеї. Розповіді про Миколу Леонтовича зі «Щедриком», Данила Заболотного та старенький АН. – Кривда М.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Ніцці відзначили 10-річчя франко-української асоціації AFUCA. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. Громада провела Тиждень української культури в Кастельйоні. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Шарлоттауні відкрили перший в Атлантичній Канаді меморіал жертвам Голодомору в Україні. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Польщі запрацював україномовний аудіогід в Музеї Грюнвальдської битви. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. «Українську книжкову поличку» відкрили в Малазі. – Інф.

***

Фокус. –2026. – 27 жовт. У США обрали головне слово 2026 року: про що говорить цей тренд. – Калінін А.

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Корецький: Попри нічну балістичну атаку сотні тисяч українців разом сіли писати диктант рідною мовою. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Прем'єр-міністр України Сергій Корецький наголосив, що на українській мові, культурі й історії тримається стійкість і єдність українців. «Попри чергову важку ніч, коли ворог атакував наші міста балістикою та сотнями дронів, попри втому, сотні тисяч українців разом сіли писати диктант рідною мовою. Ворог може руйнувати будівлі, але не здатен знищити те, що робить нас українцями: нашу мову, культуру, історію та єдність…», – написав Сергій Корецький в телеграм-каналі. Він привітав всіх з Днем української писемності та мови і подякував тим, хто долучився до Радіодиктанту національної єдності. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1226716.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Бережна про підготовку до радіодиктанту нац'єдності: Намагалася добре виспатися і дозволити собі помилятися. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна вважає, що Всеукраїнський радіодиктант національної єдності є подією, яка показує, що українці цінують і поважають рідну мову та літературу. «Це не лише культурна подія, а й освітня подія, тому що ми єднаємося для того, щоб показати, що ми цінуємо і поважаємо нашу рідну українську мову, нашу літературу… Життя підкидає нам багато викликів, але до цих викликів потрібно підходити з доброю освітою і з добрим знанням рідної мови», – сказала Тетяна Бережна перед написанням Радіодиктанту. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1226627.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Мовний омбудсмен: Там, де лунає мова, ворог втрачає будь-яку здатність нав'язувати окупаційні наративи. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Майбутнє, де Google мислить українською, а світові медіаплатформи за замовчуванням пропонують україномовні аудіодоріжки, твориться нашими щоденними діями, вважає Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська. Вона зазначає, що українська мова демаркує лінію між «свободою і поневоленням, між правдою і колоніальним забуттям, між життям і мороком». В свою чергу, віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна заявила, що українська мова може бути ніжною і зухвалою, мелодійною і гострою, серйозною і дотепною, і в кожному своєму звучанні – живою і сучасною. Про це вона написала у Facebook і опублікувала відео, яке озвучила громадська діячка та волонтерка Даша Астаф'єва, яка читатиме Всеукраїнський радіодиктант національної єдності. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1226547.html

NV. – 2026. – 27 жовт. Після ночі обстрілів. Бережна, Грубич, Ажнов написали Радіодиктант національної єдності – фоторепортаж з Києва. – Інф.

27 жовтня у День української мови та писемності відбувся традиційний Радіодиктант національної єдності 2026. У Києві його писали після ночі масованого ракетного обстрілу РФ. В аудиторії Суспільного зібралися охочі долучитися до Радіодиктанту національної єдності. Серед тих, хто прийшов писати диктант: віцепрем'єрміністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна, директор – художній керівник Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка Євген Нищук, голова УІНП Олександр Алфьоров, керівниця ГО «Асоціація родин захисників Азовсталі» Катерина Прокопенко, телеведучий Костянтин Грубич, актор театру та кіно Віталій Ажнов, співаки Ель Кравчук та Іван Люленов, Юлія Юріна, народна депутатка Кіра Рудик, журналістка і громадська діячка Анжеліка Рудницька, блогерка Софія Безверха, народна артистка України Наталія Сумська та багато інших. Текст цьогорічного диктанту називався «Лист, який не закінчується», його автор – Артур Дронь. Після завершення диктанту його читці – громадська діячка і волонтерка Даша Астаф'єва та учитель української мови та літератури Артур Пройдаков – поділилися враженнями від тексту. Докладно:

https://nv.ua/ukr/socium/radiodiktant-nacionalnoji-yednosti-2026-yak-vidomi-ukrajinci-pisali-tekst-pislya-obstrilu-foto-50653724.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. Воїни ЗСУ долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності. – Інф.

Військовослужбовці ЗСУ долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності, повідомив Генеральний штаб ЗСУ у Фейсбуці та оприлюднив відповідні світлини. «…Військові писали його на пунктах управління, бойових позиціях, поблизу лінії фронту та в навчальних аудиторіях», – ідеться у повідомленні. Як зазначили у Генштабі, «сила України безперечно у війську, але також у книжках, кіно, музиці, театрі, освіті й науці. І все це об'єднує українська мова, наш спільний код». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4178686-voini-zsu-dolucilisa-do-napisanna-radiodiktantu-nacionalnoi-ednosti.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. Українці за кордоном долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності. – Інф.

Представники української діаспори та дипломати у різних країнах світу взяли участь у написанні Радіодиктанту національної єдності. Про це повідомляють у соцмережах громади українців за кордоном та дипустанови. Зокрема, є інформація з Туреччини, Узбекистану, Іспанії, Польщі, Японії, Греції, Індії, Франції, В'єтнаму, Азербайджану, Киргизстану, Німеччини, Молдови, Бельгії, Естонії, Латвії, Португалії, Нідерландів тощо. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178602-ukrainci-za-kordonom-dolucilisa-do-napisanna-radiodiktantu-nacionalnoi-ednosti.html

NV. – 2026. – 27 жовт. «Такі теплі і гарні слова». Рекордсменка з написання Радіодиктанту Гоянюк оцінила цьогорічний текст від Артура Дроня. – Інф.

Рекордсменка з написання Радіодиктанту національної єдності Христина Гоянюк писала диктант у реабілітаційному центрі Superhumans у Львові. За словами жінки, цьогорічний текст від Артура Дроня був середньої складності і вдало продиктований. Минулого року Христина Гоянюк розкритикувала текст Євгенії Кузнєцової «Треба жити!», а також те, як диктувала Наталія Сумська. Докладно:

https://nv.ua/ukr/socium/radiodiktant-nacionalnoji-yednosti-rekordsmenka-hristina-goyanyuk-ocinila-tekst-artura-dronya-50653851.html

Фестивалі

Віледж Україна. – 2026. – 27 жовт. У Києві відбудеться фестиваль про смерть та смертність «Життєсмерть». – Джанов Д.

1 листопада в Києві пройде фестиваль «Життєсмерть», присвячений темі смерті, практикам горювання та вітальності. Подія складатиметься із серії заходів, які проведуть на шести локаціях на правому та лівому берегах столиці, а також онлайн. Організатором виступила «Інша освіта» в межах своєї довгострокової програми «Школа смерті». За словами ініціаторів, мета фестивалю – зняти суспільне табу з теми смерті, допомогти людям знайти прийнятні формати проживання горя та посилити міські спільноти самопідтримки. Програма фестивалю поєднує різні напрями: від традиційних українських обрядів до сучасних мистецьких практик. У Музеї Івана Гончара учасники випікатимуть обрядові поминальні хліби та вивчатимуть поліські голосіння; у Театрі-саду відбудуться зустрічі «Кафе Смерть», обговорення суїцидального дискурсу та воркшопи щодо фіксації останньої волі; у Театрі на Лівому березі пройдуть кола горювання та знайомство з японським авангардним танцем буто, який досліджує смертність через рухи тіла; в онлайні експерти розкажуть про підтримку у втраті, візуалізацію похорону через ШІ, цифровий «Заповіт» для митців та пошук тіл загиблих військових. Крім того, у просторі «Депо», Національному художньому музеї, оранжереї та інших локаціях діятимуть тематичні виставки сучасного мистецтва. Завершиться фестиваль розмовним стендап-шоу «Хто вмер» із використанням чорного гумору. Назву для події запозичили з вірша Василя Стуса 1972 року, а датою символічно обрали День пам’яті померлих. Докалдно:

https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/378465-u-kievi-vidbudetsya-festival-pro-smert-ta-smertnist-laquo-zhittesmert-raquo

Віледж Україна. – 2026. – 27 жовт. Більше 20 локацій та додаткові укриття. «Зимова країна» на ВДНГ розпочне роботу 27 листопада. – Гуржий В.

27 листопада на ВДНГ розпочне роботу «Зимова країна». Організатори обіцяють оновлені святкові декорації, ковзанку просто неба, нові тематичні локації та понад 20 просторів для зимового відпочинку. Центральний вхід ВДНГ прикрасять світловими фігурами північних оленів, а алею – повітряними

кулями. Вона вестиме до центральної ялинки. Біля павільйону №1 встановлять колесо огляду 28 м заввишки; у павільйоні №2 розмістять «Ярмарок ялинкових прикрас»; також працюватиме «Резиденція Санти». А ще – парк атракціонів, гірки, «Різдвяна Фабрика Мрій», «Шуміленд», Animal Park, «Оранжерея», Book.ua Space, фотозони на «Теплій алеї», Різдвяний ярмарок тощо. Докладно:

https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/378447-bilshe-20-lokatsiy-ta-dodatkovi-ukrittya-nbsp-laquo-zimova-krayina-raquo-na-vdng-rozpochne-robotu-27-listopada

Музика

Україна молода. – 2026. – 28 жовт. Київський академічний ансамбль української музики «Дніпро» відзначив 30-річчя творчої діяльності. – Позняк-Хоменко Н.

Ювілейний концерт Київського академічного ансамблю української музики «Дніпро» з нагоди 30-річчя творчої діяльності колективу зібрав аншлаг. Історію «Дніпра» рахують від 28 грудня 1995 року, коли колектив узяв під своє крило відділ культури Печерської РДА в місті Києві. Ініціаторами створення ансамблю стали нині народні артисти України – скрипаль-віртуоз, композитор, аранжувальник Любомир Матейко та солістка, режисерка і ведуча Олена Кулик. Вони від початку є незмінними керівниками «Дніпра». Концерт «Дніпро» і друзі» перетворився на справжнє свято української музики й українського духу. На свій ювілей «Дніпро» зібрав кілька поколінь музикантів, які грали в колективі ще від початку його створення. Це і продюсер багатьох фестивалів та музичних імпрез Олесь Журавчак; і фронтмен гурту The Doox Максим Бережнюк; і ще один сопілкар Сергій Радіон, який нині захищає Україну у війську; і «старійшини» колективу Андрій Бут, Олександр Пономарьов та ін. Довгий час солістом «Дніпра» був Тимофій Музичук, який у 2022 році у складі гурту Kalush Orchestra здобув перемогу на «Євробаченні». Глядачі концерту змогли почути фрагменти відомих програм ансамблю «Дніпро». Докладно:

https://umoloda.kyiv.ua/number/4035/164/195492/

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 27 жовт. Голова Держкіно представив концепцію спецінституції для популяризації кінематографа «Ukrainian Films». – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Голова Державного агентства України з питань кіно Андрій Осіпов представив концепцію «Ukrainian Films». Це спеціалізована інституція, що покликана запозичити найкращий європейський досвід у популяризації кінематографа, зокрема на прикладі функціонування французької Unifrance (організація, яка займається просуванням, підтримкою та популяризацією французького кінематографа та серіалів у всьому світі) та німецької German Films, йдеться в повідомленні Держкіно за результатами дискусії у рамках 55-го Міжнародного кінофестивалю «Молодість». Андрій Осіпов зазначив, що європейська система кіно у майже всіх країнах поділена на дві інституції:

інституції, які займаються суто кіновиробництвом, і інституції, які займаються пропагуванням свого кінематографу. «Ukrainian Films – це державна установа, її рівень більше подібний до Українського культурного фонду або Українського інституту книги. Це більша свобода, можливість залучати позабюджетні та грантові кошти, мати вищу заробітну плату для фахівців та оперативно приймати рішення», – розповів він. Голова Ради з державної підтримки кінематографії Галина Вярвельська наголосила на переході ініціативи у практичну площину та практичному потенціалі майбутньої установи. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1226541.html

NV. – 2026. – 27 жовт. Про злочини військових РФ проти українок. Фільм «Сліди» отримав нагороду на міжнародному кінофестивалі у Норвегії. – Інф.

Документальний фільм «Сліди» Аліси Коваленко та Марисі Нікітюк здобув головний приз у програмі Checkpoints 27-го Bergen International Film Festival у Норвегії. Програма Checkpoints присвячена фільмам про права людини. Фільм «Сліди» розповідає про пошук справедливості українськими жінками, які пережили сексуальне насильство та тортури, вчинені під час російської агресії. «Сліди» є копродукцією України та Польщі, продюсери – Ольга Бергман та Наталія Лібет. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/film-slidi-alisi-kovalenko-i-marisi-nikityuk-zdobuv-premiyu-na-mizhnarodnomu-kinofestivali-u-norvegiji-50653644.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. На кінофестивалі в Берліні змагатимуться дві українські стрічки. – Інф.

У Берліні у межах фестивалю короткометражних фільмів Interfilm Festival покажуть два українські фільми – «Недоступні» Кирила Земляного та «Комендантська година» Єлизавети Топтигіної. Фестиваль триватиме з 11 до 15 листопада. «Недоступні» покажуть у межах Міжнародного конкурсу, а «Комендантську годину» – у програмі European Short Film Audience Award, що представляє європейські короткометражні фільми, які змагаються за приз глядацьких симпатій. Interfilm – міжнародний фестиваль короткометражного кіно в Берліні, заснований у 1982 році. Це найстаріший і найбільший фестиваль короткометражних фільмів у місті. Він є кваліфікаційним фестивалем для премії «Оскар». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4178561-na-kinofestivali-v-berlini-zmagatimutsa-dvi-ukrainski-stricki.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. На Житомирщині пройде міжнародний кінофестиваль Docudays UA. – Інф.

У шести громадах Житомирщини впродовж 30 жовтня – 6 листопада відбудеться 23-й Мандрівний міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. Цьогорічна тема фестивалю – «Прості конструкції». Кінопокази, обговорення та правозахисні заходи відбудуться у

Житомирі, Хорошеві, Баранівці, Лугинах, Бердичеві та Ярунській громаді. У програмі фестивалю – документальні історії про війну та її наслідки, вимушене переміщення, боротьбу за справедливість, відновлення після поранень, людську гідність і силу взаємопідтримки. Зокрема, покажуть фільми «Сліди», «Нормальне життя», «Мир для Ніни», «Свідки. Місце народження», «Відкритий світ», «Сиквела». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4178664-na-zitomirsini-projde-miznarodnij-kinofestival-docudays-ua.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. До дня народження Кіри Муратової відбудеться спецпоказ стрічки «Чутливий міліціонер». – Інф.

До дня народження режисерки Кіри Муратової 4 листопада в кінотеатрі «KINO42» у Києві пройде показ стрічки «Чутливий міліціонер», повідомляє у Фейсбуці Український інститут. Дискусію «Кіра Муратова: український вимір кінотворчості» заплановано на 5 листопада. Учасники зустрічі розмірковуватимуть про те, чому фільми Кіри Муратової важливі сьогодні, як вони вплинули на кінопроцес в Україні і як в сучасному контексті дивитися і аналізувати її стрічки. Дискусія запланована в межах проєкту «Резиденція з дослідження спадщини Кіри Муратової», який має на меті осмислити місце й роль режисерки в українському та світовому кіно з деколоніальної перспективи та представити міжнародній спільноті погляд на Кіру Муратову як на ключову постать української культури XX ст. Результатом проєкту стане рукопис книги, подальше видання якої планується в Україні та за кордоном. У дискусії візьмуть участь дослідниця кіно, культурологиня, архівістка та кураторка Анна Онуфрієнко; керівниця кіноархіву Довженко-Центру Альона Пензій; керівниця напряму «Кіно» Українського інституту Ірина Кипоренко, а також запрошені автори та дослідники кіно. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4178601-do-dna-narodzenna-kiri-muratovoi-vidbudetsa-specpokaz-stricki-cutlivij-milicioner.html

Література

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 27 жовт. У День української писемності: Росія атакувала склад видавництва «КСД». – Наріжна В.; Фокус. – 2026. – 27 жовт. ЗС РФ атакували склад одного з головних видавництв України: чи вийдуть новинки для читачів. – Калінін А.; NV. – 2026. – 27 жовт. Внаслідок атаки РФ на Харків постраждав склад видавництва КСД. – Інф.

У День української писемності та мови внаслідок російського обстрілу Харківської області постраждав склад видавництва «КСД». Ніхто зі співробітників не постраждав, повідомили на сторінці «КСД» у Facebook. Обстріл району, де розташований склад, триває. Наразі видавництво не може оцінити масштаби руйнувань і визначити, як працюватиме далі. «Уже зараз зрозуміло, що наслідки атаки неминуче вплинуть на вихід новинок, старт якого ми планували на 5 листопада. Тому наразі ми змушені перенести анонси, щоб оцінити ситуацію та зрозуміти, як діяти далі», – додали в «КСД». Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-den-ukrajinskoji-pisemnosti-rosija-atakuvala-sklad-vidavnitstva-ksd.html

https://focus.ua/uk/culture/772701-ataka-rf-na-skladi-vidavnictvo-ksd-vtratilo-sklad-iz-novinkami-i-knizhkami-foto

https://nv.ua/ukr/books/ataka-na-harkiv-27-zhovtnya-postrazhdav-sklad-vidavinctva-ksd-50653780.html

NV. – 2026. – 27 жовт. Про лікування ран, яких завдає війна. В Україні вийде нова книга письменника і ветерана Артура Дроня «Лікарня Святого Пантелеймона». – Інф.

Видавництво Старого Лева анонсувало передпродаж нової книги Артура Дроня. Збірка «Лікарня Святого Пантелеймона» стане завершенням воєнної трилогії автора, до якої входять «Тут були ми» і «Гемінґвей нічого не знає». Книга надійде читачам орієнтовно 19 листопада. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/likarnya-svyatogo-panteleymona-artur-dron-zavershennya-voyennoji-trilogiji-avtora-50653642.html

Українська літературна газета. – 2026. – 28 жовт. У Малині назвали лауреатів літературної премії імені Василя Скуратівського. – Інф.

Чотири автори стали лауреатами літературної премії ім. Василя Скуратівського, яку вручили в Малині. У номінації «Художня література» переможцями стали Михайло Жайворон із книгою «По лезу трави» та Ольга Воробйова, авторка видання «Голоси пам’яті. Буча – місто-герой». У номінації «Народознавство» відзначили Василя Костика за працю «Українська фольклористика в іменах та фактах». Також премію посмертно присудили Івану Недашківському за книгу «Шляхетне село Недашки: історія, постаті, традиції». Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/u-malyni-nazvaly-laureativ-literaturnoi-premii-imeni-vasylia-skurativskoho/

Музейна справа

NV. – 2026. – 28 жовт. Німці, шведи, євреї та інші. Що відбувається із спадщиною етнічних громад України через російські удари – фото унікальних споруд. – Камеристий-Брайтенбюхер Р.

Сьогодні фото старих житлових будинків, храмів, шкіл і кладовищ етнічних громад сходу і півдня України представлені на виставці «HERITAGE: FRONT», що відкрилась 22 жовтня у Музеї історії міста Києва і працюватиме до 1 листопада. Проєкт, підготовлений Радою німців України, описаний трьома мовами – українською, німецькою та англійською. Загалом він містить світлини унікальних будівель, що «зберігали пам’ять життя багатьох поколінь, а сьогодні руйнуються внаслідок російської агресії. Деякі з них уже втрачено назавжди». Зокрема на виставці представлено фото кожної визначної споруди до великої війни і поруч те, що лишилося від неї тепер. На багатьох стендах дві позначки: зелена «2021» і бордова «2026». Між ними – п’ять років. Друга частина експозиції – це споруди колоністів, які поки стоять. А окремий стенд

присвячено цвинтарям. По закритті виставки віртуальна версія музею залишиться у відкритому доступі. Докладно:

https://nv.ua/ukr/ukraine/events/spadshchina-pid-udarom-u-kiyevi-pokazuyut-pam-yatki-kolonistiv-zruynovani-rf-50653879.html

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. База даних українських рукописів налічує 1,4 тисячі манускриптів. – Інф.

Онлайн-база даних українських рукописних книг XI – XVI ст. містить інформацію про 1400 манускриптів. Про це повідомила PR-директорка проєкту «Повертаємо в Україну культурну спадщину» Олена Башкатова під час пресконференції в Укрінформі. За її словами, онлайн-реєстр започаткували у 2021 році, і розміщений він на сайті «Українська рукописна книга». Вона додала, що у довгостроковій перспективі проєкт передбачає реєстрацію всіх українських рукописних книг, що збереглися до нашого часу. Доктор історичних наук, старший науковий співробітник, заступник генерального директора з наукової роботи НЗ «Софія Київська» В'ячеслав Корнієнко зауважив, що дослідники вивчають українські рукописи, зокрема ті, що зберігаються в закордонних бібліотеках та інших установах, щоб встановити місце їх створення та підтвердити їхнє українське походження. Директорка видавництва «Горобець», засновниця та керівниця проєкту «Повертаємо в Україну культурну спадщину» Ганна Горобець підкреслила, що завдяки базі даних не лише науковці, а й студенти, викладачі та всі зацікавлені можуть дізнатися більше про історію української культури з перевірених джерел. За її словами, проєкт допомагає краще зрозуміти, що українська культура має глибоке коріння і розвивалася на наших землях протягом століть. Проєкт «База даних українських рукописних книг XI – XVI ст.» – це науково-історична ініціатива, спрямована на цифрову фіксацію, збереження та популяризацію середньовічної книжкової спадщини України. Мета проєкту – внесення до Бази даних українських рукописних книг цифрових описів рукописів XI – XVI ст. із посиланнями на науково-аналітичні дослідження. Проєкт здійснений за фінансової підтримки УКФ. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4178707-baza-danih-ukrainskih-rukopisiv-nalicue-14-tisaci-manuskriptiv.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Рівному створили серію анімованих історій про спадщину князів Любомирських. – Інф.

У Рівному презентували п'ять анімованих історій про історичні пам'ятки та спадщину князів Любомирських. Як інформує ОВА, автори створили п'ять серій мультфільмів: про Рівненську чоловічу гімназію; про костел Святого Антонія, що свого часу був однією з найвищих і найвпізнаваніших споруд міста; про колись розкішну, а нині повністю знищену резиденцію князів Любомирських; про контрактові ярмарки, які відбувалися в Дубні й були знамениті на всю Європу; а також про палац князів Любомирських у Дубні, який був епіцентром світських подій і, хоча й утратив

інтер'єри, зберігся донині. Контент створили у межах проєкту «(Ре)Анімована історія: спадщина князів Любомирських», який реалізовує ГО «Регіональний центр розвитку «Тріада» у партнерстві з Рівненським обласним краєзнавчим музеєм, Державним історико-культурним заповідником м. Дубно за підтримки УКФ. Анімаційні історії демонструватимуть під час екскурсій, які будуть доступні в Рівненському обласному краєзнавчому музеї, а також в Державному історико-культурному заповіднику міста Дубно. Крім того, їх можна буде переглянути самостійно з будь-якого місця, де є інтернет. Доповненням до мультфільмів стали відеокоментарі істориків. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4178800-u-rivnomu-stvorili-seriu-animovanih-istorij-pro-spadsinu-knaziv-lubomirskih.html

Вечірній Київ. – 2026. – 27 жовт. Розпочали роботи зі збереження костелу святого Миколая у Києві. – Голотюк І.

У Римсько-католицькій парафії святого Миколая у Києві повідомили про проведення підготовчого етапу перед монтажем будівельних риштувань, які використовуватимуть для проведення першочергових робіт зі збереження святині. Там подякували всім, хто долучився до підготовки та встановлення захисної огорожі, допомагав організаційно, технічно та своїми зусиллями наближав цей етап робіт. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134612/

Туризм

Україна молода. – 2026. – 28 жовт. Поділля кличе у музеї. Розповіді про Миколу Леонтовича зі «Щедриком», Данила Заболотного та старенький АН. – Кривда М.

У розлогій статті – про форум «Туристичними шляхами українського Поділля», що відбувався на Вінниччині в межах кластеру «Шляхами Трипільської Праматері». Цей кластер організували Павло Ярмій з колегою Вікторією Кулаковою. У його межах організовано співпрацю з невеликими громадами, аби дати їм поштовх до розвитку. Для цього показували, як правильно використати історичні й природні надбання, налагодити зелений туризм, крафтове виробництво тощо. До Черкащини долучилась Вінниччина, потім інші. Нині кластерівці вийшли на міжнародний рівень і уклали угоди про співпрацю з сусідніми Молдовою й Румунією. Вже вчетверте вони зібралися на Поділлі. Кожен із учасників презентував своє рідне. Було дуже багато цікавих кейсів. Не забули й про залученість ветеранів. Ірина Козюбенко з Боярської громади представила «Маршрут можливостей». Суть цього проєкту в тому, що колишніх воїнів навчатимуть, як створювати туристичний продукт, його представляти і реалізовувати. Докладно про інші проєкти:

https://umoloda.kyiv.ua/number/4035/164/195489/

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Ніцці відзначили 10-річчя франко-української асоціації AFUCA. – Інф.

Франко-українська асоціація Лазурового узбережжя AFUCA відзначила десяту річницю своєї діяльності. Ювілейний вечір у Ніцці зібрав представників української громади, французьких партнерів, меценатів і волонтерів. Під час заходу презентували 15-хвилинний документальний фільм про історію та діяльність асоціації, а також відзначили людей, які долучилися до її створення й продовжують працювати в команді: Ірину Подиряко-Бурдель, Олега Мазура, Тараса Остапчука, Олександра та Уляну Когут. Подяки також отримали французькі меценати й партнери Ренальд Жильйон та Франсіс Жозе-Марія. Також участь у події взяли представники партнерських організацій France Ukraine – Association Idées Sans Frontières із Канн та Association France Ukraine du Var (AFU VAR). Музичну програму представили хор «Барви України» та оперний співак Дмитро Воронов. Серед майбутніх планів AFUCA – відкриття філії в Дінь-ле-Бені та створення Українського центру в Ніцці. В асоціації зазначили, що він міг би стати постійним простором для культурних, освітніх, гуманітарних і ділових ініціатив. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178542-u-nicci-vidznacili-10ricca-frankoukrainskoi-asociacii-afuca.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. Громада провела Тиждень української культури в Кастельйоні. – Інф.

Асоціація українців Кастельйона та провінції – «Калина» – спільно з міською владою організувала та провела Тиждень української культури. Про це у Фейсбуці повідомило генеральне консульство України в Барселоні. Генеральна консулка України Олена Троніна та консул Олег Грабовецький взяли участь в офіційному прийомі за участю міської голови Кастельйон-де-ла-Плана Бегоньї Карраско та заступника мера Вінсента Салеса. Під час заходу діти та молодь із вінницького народного ансамблю «Барвінок» виконали гімн України та місцеву пісню «Ла Пандерола». Також Олена Троніна відкрила «Українську книжкову поличку» в міській бібліотеці та відвідала виставку «Код нації». Окрім цього, у парку Рібальта відбувся фестиваль «Україна Фест». У ньому взяли участь понад 20 українських творчих колективів із різних міст Іспанії. Доклално:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178684-gromada-provela-tizden-ukrainskoi-kulturi-v-kasteljoni.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Шарлоттауні відкрили перший в Атлантичній Канаді меморіал жертвам Голодомору в Україні. – Інф.

У місті Шарлоттаун на Острові Принца Едварда в Канаді відкрили меморіал пам’яті жертв Голодомору 1932–1933 років «Гіркі спогади дитинства». Про це повідомив посол України в Канаді Андрій Плахотнюк у Фейсбуці. Ініціаторами проєкту стали Еліна Лялюк та відділення Конгресу українців Канади на Острові Принца Едварда. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178519-u-sarlottauni-vidkrili-persij-v-atlanticnij-kanadi-memorial-zertvam-golodomoru-v-ukraini.html

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. У Польщі запрацював україномовний аудіогід в Музеї Грюнвальдської битви. – Інф.

У Музеї Грюнвальдської битви в Стембарку, Вармінсько-Мазурське воєводство Польщі, запрацював аудіогід українською мовою. Про це повідомило у Фейсбуці генеральне консульство України в Гданську. На відкритті виступили генеральний консул України в Гданську Світлана Криса та директор музею Шимон Дрей. Аудіогід створили в межах культурно-освітнього проєкту, започаткованого першою леді України Оленою Зеленською. Ініціативу реалізували за співпраці генерального консульства України в Гданську, керівництва музею та професорки Ірини Матяш, яка озвучила аудіогід. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178687-u-polsi-vidkrili-ukrainomovnij-audiogid-v-muzei-grunvaldskoi-bitvi.html

Укрінформ. – 2026. – 27 жовт. «Українську книжкову поличку» відкрили в Малазі. – Інф.

В іспанському місті Малага відкрили «Українську книжкову поличку» в межах міжнародної ініціативи першої леді України Олени Зеленської. Подія відбулася в першу річницю заснування Української бібліотеки в місті, йдеться у дописі консульства України в Малазі у Фейсбуці. Українська бібліотека стала осередком культурного життя громади Малаги та провінції. Тут проводять спільні читання, зустрічі з авторами, презентації книжок, літературні обговорення, засідання читацького клубу «Зелений папуга» та благодійні заходи. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178588-ukrainsku-knizkovu-policku-vidkrili-v-malazi.html

***

Фокус. –2026. – 27 жовт. У США обрали головне слово 2026 року: про що говорить цей тренд. – Калінін А.

У США фахівці обрали головне слово цього року, і це – слово «maxxing» («максинг»). У своєму поясненні спеціалісти відзначають особливий тренд, який став активно вживаним серед молоді. Скорочено від maximising, термін може використовуватися окремо або додавати в кінці будь-якого слова, щоб показати, що ви робите щось на повну або оптимізуєте це настільки, наскільки це можливо. Директор лексикографії Dictionary Media Group Стів Джонсон говорить, що обране слово показує «лінгвістичне втілення культури, яка дедалі більше зосереджена на тому, щоб отримати максимум від усього». Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/772650-slovo-roku-2026-yake-znachennya-ta-vzhitok-maye-ponyattya-maksing-detali

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm